Խմբագրոյ իշին սէնէվի գըյմէթի 10 մէճիտ.
6 այլըգ 5 »
3 այլըգ 2 1/2 »

Թաշրայար իշին բոսթա իւճրէթի պիղէ օլարագ,
Սէնէվի գըյ. 12 մէճիտ.
6 այլըգ 6 »
3 այլըգ 3 »

Էլտէն նիւսխէսիզ սաթըրը իքի զուրուշա։

Անկախության Դրօշակ

1878 ՓԵՏՐՎԱՐ 24 — ՄԻԻՆԱՏԻՒ ԷՐՃԻԵԱՍ — ՀԱՅԱԳՐԱՆԿԱ ՄԱՐՏ 8

ՃՈՒՄԱԱ — Ն. 3688

Իլանաթըն պէհէր սաթըրը 1 ինճի ադիֆա 2, 3 ինճի տէֆա 2, Յիւնճիւ վէ սայիր տէֆալար իշին 1 ղրշ Իլան սրրասընա գօնուրմա-էան իլան սաթըրը 5 ղրշ։

Մէքթուպ վէ սայիրէ, Գալաթատա Բէյնէ-ճէնպիհ բազարընտա վագը Նր. 41 Իբսի խա-նընտա Կարապետ Ց. Փանոսեան իմզինէ իր-սալ իտիլէճէք տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԷԼԷԳՐԱՖԻՅԷ

ԱԺԱՆՆՍ ՀԱՎԱՍ

Սէն-Բէթէրսպուրկ, 6 մարտ

Մարտ այը սօնլարընտա Գօնկրէնին Պէրլինատ իճթիմա իտէճէյի սահիդէրէօր։ Տէվլէթլէրինին պաշ վէքիլլէրի մէղքիւր գօնկրէտէ հազըր պուլունմաղլար։ Ավստրիա իլէ Ամանիա պունա մուվաֆֆագաթ իթտիլէր, սայիր տէվլէթլէրին տախի մուվաֆֆագ իտէճէքլէրինէ միւնթազըր օլուսնուէօր։

Ժուրնալ ազ Ս. Բէթէրսպուրկ զազէթասը, տէվլէթի Ալիեէ իլէ Ռուսիա պէյնինտէ ագտ օլունան սուլհ ահտնամէսի, Էվրօբանընն վէ պախուսուս Ինկիլթէրանընն մէնաֆիինէ թօգունմատըղընը պիտիրիէօր։

Բարիզ, 7 մարտ

Թէէմին իտիլտիկինէ կէօրէ, Ինկիլթէրատան մաատա տէվլէթլէրին քեաֆֆէսի տէ, Պէրլինատէ պիր գօնկրէ իճթիմա իթմէսինէ բարի օլմուշլար տըր։ Ինկիլթէրրանընն տախի, պազը թէէմինաթլա, պունա մուվաֆֆագաթ իտէճէյի զանն օլունուէօր։

Բօմա 7 մարտ

Ցախիլիեէ նազըրը միւսիւ Գրէսբի իսթիֆա էյլէտի։ Աէպէպի իսէ միւշարիւէյհին իքի գարը իլէ էվլի օրմուշ օրմաը էյարընընն մէյտանա չըգմասը տըր։ Բէյնի միւքէլա միւսիւ Տէբրէթթօ, մուվագգաթէն տախիլիեէ նէզարէթինի իտարէ իտէճէք տիր։

Բարիզ, 7 մարտ

Ռէբիւպլիք Ֆրանսէզ զազէթասը, տիւնքի նիւսխէսինտէ էէշր էյլէտէյի պիր պէնասը մախսուսունտա, էկէր տէվլէթլէր, զօնֆէրանս վէ եա գօնկրէնին Պէրլինատէ իճթիմա էյլէմէսինէ մուվաֆֆագաթ իտէրէ-լէր իսէ, օհալտէ Ֆրանսա տէվլէթի գօնֆէրանս վէ եա գօնկրէսէ տախիլ օլմամասը տըր տէյի պիր էֆքեար պէեան իթմիշ իտի։ ուսուլը հազըրէ թարաֆընը օլան զազէթալարընն էքսէրիսի մէղքիւր էֆքեարը թահսին իտիւօրլար։

Ռուֆֆագ տէվլէթլէրին տէ գօնկրէտէ մուրախասալարը պուլունաճագ իմիշ։

ՍԱՐԱՖԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՐԻԱԶԱՍԸ

Էսկ. Ռամ. 23 փետր. ազշմ. գր.	09 20
Էսկ. Ռամ. 24 » սպհ. ազ.	09 08
Էն եիւքսէք (1)	09 08
Էն աշաղը	08 38
Սաաթ 6	09 00
Իսթիզ. 63 (Մութօն) 6 0/0 ֆ.	38
» 65 (Մութօն) 6 0/0 ֆր.	40
» 1869 (Բինար) 6 0/0	36
» 1872 (Պոն տիւ Թրէզոր) 9 0/0	14
» 1873 (Բինար) 6 0/0	35
Ռումէլի Շըմէնտիֆէր 3 0/0	30
Ռէբոր փր.	2 1/2
Հէվալէսիզ փր.	2
Ագշէ Փայիզի 0/0	12

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱՑԱՍԸ

Էն եիւքսէք	284
Էն աշաղը	283
Սաաթ 6	284

Գագրը հիսապը իլէ, 100 գ ուշլուգ տայմէ. 59 լուբու, 20 փր.

ԹԱՍՀԻՀ

Տիւնքի նիւսխէսիզէն իլք սահիֆէսինտէ, միւսալմանամէնին թիւրքճէյէ թէրճէմէ իտիլտիկինի միւշիր օրան հավատաս-

(1) Տիւնքի նիւսխէսիզտէ հսկամը ուսուլինէն էն եիւքսէք ֆիեաթը 9–22 եաղըլաճագ եէրտէ, սէհվէն 10–22 տիզիլմիշ օլտուղունտան, թահսիհինէ իտիթաար օլունուր։

տէ, միւսալմանամէյի մէղքիւրուն «եիւգ» սէնտուտէն իպտրէթ օլտուղու պէեան իտիլէճէք իքէն, սէհվէն թէրթիպտէ «իւչ» պէնտ տէեու տիզիլմիշ օլտուղունտան, թահսիհինէ իտիթաար գըլընը։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ ՎԷ ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ՍՈՒԼՀ ԱՀՏՆԱՄԷՍԻ

Սուլհ ահտնամէսի հագգընտա Խոթանպոլ վէ Պէյօղլու զազէթալարընն վիրտիքլէրի մալիւմաթ, ազ չօղ հագիգաթէ եաղընն իսէ տէ, քեամիլէն սահիհ տէյլի տիրլէր։ Վագտա սայիր արզատաշլարըմըզ կիպի պիզիմ էլիմիզտէ տախի սուլհ ահտնամէսի մէվճուտ տէյլի իսէ տէ, աթիտէ տէրճ իտէճէկիմիզ մալիւմաթընն սըհհէթինի թէէմին իտէպիլիրիզ։ Պուլղարիսթան մուզատէմա տախի պէեան օլունտուղու իւզրէ, տէվլէթի Ալիեէեէ վէրկի վիրիր պիր իմարէթ օլաճագ տըր։ Պէյի տախի ինթիխապ իլէ նասպ օլունաճագ տըր։ Փագաթ նասպ օլունաճագ պէյ հիւքմտարան իսանէտտանընտան օլմաեաճագ տըր։ Պուլղարլարտան միւրէքքէպ պիր մէճլիսի ումումի, Պուլղարիսթանընն իտարէսինէ տայիր պիր Նիզամնամէ թանզիմ իտէճէք տիր քի պու տա Պապը Ալի, վէ Էվրօբա տէվլէթլէրի թարաֆընտան թաստիգ օլունաճագ տըր։ Պուլղարիսթան վէրկիսինին մըգտարը հալէա թայերին օլունմամըշ տըր։ պու մատտէ տիւէլի սայիրէնին ըէյի իլէ հալլ օլունաճագ տըր։ Ֆագաթ պու մատտէ տախի իքի սէնէ սոնրա թայերին վէ թախսիս օլունաճագ։ եանի Պուլղարիսթան իքի սէնէ վէրկիտէն մուաֆ օլաճագ տըր։ Ռուսիա զսմիսրէրի, իսլահաթընն մէվզէյի իճրաեէ գօնուլմասընա նէզարէթ իտէճէքլէր տիր։ 50 պին նէֆէրատէն միւրէքքէպ պիր Ռուսիա օրտուսու իքի սէնէ միւտտէթլէ Պուլղարիսթանտա իգամէթ իտէճէք տիր։ Վիտին, Ռուսճուգ, Շումնու վէ Սիլիսթրէ գալէալարը հէտմ օլունարագ, եէնիտէն ինչասը, ահտնամէ չուրութընճա միւմքին օլամսեաճագ տըր։ Էհալիյի իսլամիեէ Պուլղարիսթանտա էմիք սաթընն ալմաեա մէզուն օլտուղունտան, օրատա իգամէթ իթմէք իսթէէնուլէր։ սայիր էհալիյին մազհար օլտուզլարը հուզուզ ու վազայիֆին քեաֆֆէսինէ մազհար օլաճագլար տըր։

Թազմինաթը հարպիեէ հագգընտա եաղընքի նիւսխէսիզտէ թէքմիլ վէ սահիհ մալիւմաթ իթա իտէճէկիզ։ (Լա Թիւրքի)

—Ժէնէրալ Ինեաթիէֆ հազրէթլէրինին մաեէթինտէ պուլունմաղ իւզրէ Վլատիմիր նամ Ռուսիա վաբօրու էվվէլքի կիւն Տէրիսաատէթ լիմանընա վասլ օլմուշ տուր։

Միւսլատէյ մտտտէսի իշին ժէնէրալ Ինեաթիէֆ հազրէթլէրի մէղքիւր Վլատիմիր նամ վաբօր իլէ պու ազշամ Բէթրէսպուրկա միւթէվճճիհէն Տէրիսաատէթտէն հարէքէթ իտէճէք իմիշ։

Պու մէմուրիէթ իշին Պապը Ալի ճանիպինտէն սէրասքէր բաշա թայերին պույրուլմուշ օլտուղունտան, սէֆիրի միւշարիէյհ իլէ պիրլիքտէ հարէքէթ իտէճէք իմիշ։

—Ռուսիա տէվլէթի իմզա իտիլէն միւսալմանամէ մուճիպինճէ տէվլէթի Ալիեէտէն պիր միլեար 40 միլեոն ռուպլի թալեպ էյլէյիսի, Ֆագաթ պունտան պիր միլեար 100 միլեոն ռուպլիսի, Անատօլուտա Պաթումտան, Սրտահան, Արտանուչ իւզրինտէն Սոգանլը տաղընտան Գարսը վէ Պաեէկիսի մէմալիքինէ իլհագ, վէ Ռումիլի տախի Մէնդալիա իսկէլէսինտէն Հաճի Օղլու պազարճըղընտան Սիլիսթրէնին ալթ եանընտաքի Խրօսվատան քեամիլէն Տօսրուճա օվասընը ալըպ Մէմլէքէթէյնէ թէրք իլէ, Պէսարաբիաեը ալաճաղընտան, պունու թազմինաթա մահսուս իտիպ, գուսուր 310 միլեոն ռուպլիյի տախի նասլ, վէ նէ սուրէթլէ վէ գաչ սէնէ միւտտէթլէ ալաճաղընը մուախխարէն ավվէլթի Անիեէ իլէ միւզաքէրէ իտիպ գարարլաչըրաճագ տըր։ (Պասիրէթ)

—Այ-Սթէֆանօստա պուլունան կրան տիւք Նիգոլա հազրէթլէրի, պու կիւն սաաթ 4 գարարլարընտա, պիլ ճիւմլէ մաեէթի մէմուրլարը վէ խասսա գասլիթանը պէրաակը օլտուղու հալտէ տէմիր եօլ իլէ Արքէճի իսկէլէսինէ կէտիպ, անտէն տախի մապէյնը հիւմաեուն թարաֆընտան կէօնտէրիլէն արապա վէ աթլարա բաքիպէն, վէ միւհթէրէմէն Եէլտըզ գասրը հիւմաեունընա ազիմէթլէ զաթը հազրէթի Բատիշահի իլէ միւլագաթ իտէճէք տիր։ Միւշարիէյհ պուրատա պիր իքի կիճէ զալըպ, զաթընա մախսուս օլմագ իւզրէ Օտէսատան կէլմէշ օլան վարօրա պէնէրէք Օտէսատա, վէ անտէն Բէթրէսպուրկա ապիմէթ էյլէէճէք տիր։ (Ռէզա)

Լէվընթ Հէրըլտ իսէ տիւզը միւշարիէյհին եա ճումա իրթէսի վէ եա բաղար կիւնիւ Տէրիսաատէթէ կէլէճէյինի եազըեօր։

—Ամանեա տէվլէթինին Տէրիսաատէթ սէֆիրի բրէնս Ռէօս իլէ Եունան սէֆիրի միւսիւ Գունտուրիօթի, Ժէնէրալ Ինեաթիէֆ հազրէթլէրինէ իեատէյի վիզիթա իթմէք իւզրէ, էվվէլքի կիւն Այ-Սթէֆանօսա կիթմիշէր, վէ ազշամ իւսթիւ եինէ Տէրիսաատէթէ ավտէթ էյլէմիշէր տիր։

—Միւէյման բաշա հազրէթլէրինին պիր զըրհը տէրունինտէ օլտուղու հալտէ հալեա կէլիսօլուսա պուլունտուղու, վէ մուհաքէմէսինէ պազըմագ իւզրէ պու կիւնլէրտէ Տէրիսաատէթէ կէթիրիլէճէկ իշիտիմիշ տիր։

—Ֆէրիզանը քիրամտէն Օսման Նուրի բաշա հազրէթլէրի, Կիրիտտէ պուլունան գուվվէյի ասքէրլէէէ գօմանտան նասպ ու թայերին պայրուլմուշ տուր։

Միւշարիէյհ, մաեէթինտէ տէօրթ պէշ թապուր ասքիրի շահանէ օլտուղու հալտէ Հանիաեա միւթէվճճիհէն պու հափթա զարֆընտա Տէրիսաատէթտէն հարէքէթ իտէճէք իմիշ։

—Ռուսումաթ նազընը Սաուդ բաշա հազրէթլէրինին քէսսի աֆիեէթ վէ սրհհէթ իթմէքտէ օլտուղու մակլ մէմնունիյեէ իշիտիմիշ տիր։

—Կէչէնէրտէ Իսթանպօլտան կիթտիկինի եազմըշ օլտուղումուզ Ֆար տիւ Պոսֆոր զազէթասընին միւտիրի Մ. Քիրեազօրուլօ, Աթինաեա միւվասլէթ իտիպ։ Եունան զըրալը իլէ միւլագաթ իթմիշ տիր։

—Աէրիգա բէյիի սասլըգ ժէնէրալ կոանթ հազրէթլէրի մաղէյնը հիւմաեունա ազիմէթինտէ սթապլը ամիրէյի թէմաշա իտէրէք, իշինտէ պուլունան աթլարը միւշահէտտէ էյլէտիյի սրրատա, Վէհապի գապիլէսինէ մէնսուպ ճինսը ալէատէն պիր գաչ թանէսինի բէք գիեատ գէլէնմէքլէ, թարաֆը Բատիլահիէն պունուն գապուլի թալեպ օլունմուշ իսէ տէ, ժէնէրալը միւշարիէյհ, Ամիրիգաեա գատար նազլի միւշքիլ օլաճաղընտան պահս իլէ, պու հէտտէյի նէզաքէթէլէ գապուլ իթմէմիշ տիր։

Ժէնէրալը միւշարիէյհ Եունանիսթանա միւթէվճճիհէն էվվէլիսի կիւն Տէրիսաատէթտէն հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

—Տիւն ինկիլթէրրա վէ Ֆրանսա վէ Ալմանեա սէֆիրլէրի Պասը Ալիեէ կէլէրէք, պաշ վէքիլ հազրէթլէրի իլէ միւլագաթ իթմիշէր տիր։

—Միւթէվէֆա Զէրքասքինին ճէնազէսի պահարլանտըգտան սոնրա չարշէնպիհ կիւնիւ Օտէսա ճանիպինէ վաբօր իլէ իրսալ գըլընմիշ տըր։

—Տիւն պէյ պէթը նէֆէր Ռուս զապիթի, պէրաակլէրինտէ պիր Օսմանը գասվասը օլտուղու հալտէ, Զարշուլի քէպիրի տօպչրու էշեայի միւթէնէվվիեէ իրթիրա էյլէմիշէր տիր։

—Պէսաբ տը Կարէց նամ Խրանեա տուպասը տալը կիւնիւ Բիրէատան Տէրիսաատէթ լիմանընա միւվասլէթ իթմիշ տիր։]

—Էոնիս միւզտէքի բաղար կիւնիւ Այ-Սթէֆանօստա կրան տիւք Նիգոլա հազրէթլէրի ասքէրինէ սիւրիւք պիր ըէսմի կէչիա իճրա իթտիրէճէք իմիշ։

—Տէրիսաատէթ Ֆրանսա սէֆիրի միւսիւ Ֆուրնիէ հազրէթլէրինին մատամասը տիւն պազը ճէվամիի չէրիֆէյի կէզմիշ տիր։

—Պու կիւնտէն իթիբարէն, տէմիր եօլ գաթարընը Արքէճի-Իսկէլէսի իլէ Ֆիլօրեաեա գատար իշլէեէճէկիր, վէ անճագ Նէնի-Գարու վէ Սամաթիա, վէ Զէյթին պուրնընտա վագը ըսթասիօնլարա օղրամասեաճաղը, գումրանեա թարաֆընտան իլան օլունմուշ տուր։

—Կէչէն բաղար կիւնիւ Հիլալը Ահմէտին սըհհիեէ գաթարը, Էսիրնէսէն 300 գատար խասթա վէ մէճբուրի կէթիրմիշ տիր։ Թաթար-Բազարճըղը, վէ Գըզանլըգ ճիհէթինեէ 2500 գատար խասթա վէ մէճբուրի տահա պուլունմաղտա իմիշ։

—Հօպարթ բաշա հազրէթլէրի պիր գաչ զըրհը իլէ Եունան սուլարընա միւթէվէճճիհէն տիւն ազշամ վէ եա պու սապահ հարէքէթ իտէճէք իտի։

—Տէվլէթի Ալիեէնին էն զիեատէ տիզգաթընը ճէլալ իտէն չէյ, թէնսիգաթը ասքէրիեէ օլուպ, պունուն իւզրինէ Մէհհմէտ Ալի բաշա հազրէթլէրի էրքեանը հարպ ըէյիսի թայերին օլունտուղունու, վէ պունտան տախի միւշարիէյհ սէլէյհինտէ մէճլիսի մէպուսանտա իսլէն իսնատաթընն հազըրլ օլտուղու թէպլեեիեն էյլէտիկինի, վէ Բաշիտ բաշա հազրէթլէրի տախի Տէրիսաատէթ թօրմու գօմանտանը նասպ օլունտուղունու Լէվանթ Հէրալտ եազըեօր։

—Բուլ բաթրիի Հֆէնտի հազրէթլէրինին պիր ազ նամիզաճ պուլունմասը ճիհէթէյլէ, Ֆրանսա սէֆիրի ճէտիսի Մ. Ֆուրնիէեէ ըէսմի վիզիթա վիրմէտիկինտէն, վէքեալէթ սուրէթէյլէ բաթրիգխանէ միւսթէշարընը սէֆարէթէ կէօնտէրմիշ, վէ սէֆիր հազրէթլէրի թարաֆընտան տախի իեատէյի վիզիթա իշին սէֆարէթխանէ պաշ թէրճէմանը Մ Լօնկվիլ բաթրիգխանէեէ կէլմիշ տիր։

ԸՆՍՄԻ

Գօսօվա վիլաեէթինտէ մէվճուտ պուլունան զախայիրին գըլլէթի ճիհէթէյլէ, խարիճէ զախիրէ չըգարըլմասը, մուզայիզաեի մէմլէքէթի մուճիպ օլաճաղընտան, տախիլի վիլաեէթէն խարիճէ զախիրէ իխրաճընընն գավիլն թահրը մէմնուիեէթալընմասը, վիլաեէթի միւշարիէյհատան վագը օլան իշար իւզրինէ թէնսիպ գըլընմըշ օլմաղլէ, իլանը քէյֆիեէթէ լայթիտար գըլընտը։

ՀԱՄԻՅԷԹ

Մատամ Ալիշան, մատամ Նուրիճան, մատամ Սարգիս Հֆէնտի, մատամ Քէօչէօղլու վէ մատամ Կոստան բաշա, հասըլաթը մէճբուրինին վէ խասթէկեանը ասքէրիյէյէ թէվզի իտիվէք իւզրէ, Պէյօղլուտա, էսկի Ալմանեա սէֆարէթխանէսինտէ, պիր բիեանգօ թէրթիպ իթմիշ օլտուղլարընտան մէզքիւր բիեանգօ, շուպաթը բումինին եիկիրմի ալթընճը բաղար կիւնիւ, կիճէ սաաթ իշտէ քէչիտէ օլունաճագ տըր։ տուսուլէյէ պիլիեէթի պիր նիւզիւք գայիմէ տիր, վէ հէր պէյէթ սահիպի, հէր հալտէ պիր չէյ դազանաճագ տըր։

Պու բիեանգօ հազգընտա, ասհապը համիյյէթին բաղպէթինի ճէլալ իտէրէք զիրա, պէյզէ ճէմիյյէթլէր թէէքիրինտէն մազսատ, ինսանիյյէթէ պիր խըտմէթ օլմաղլէ, Փայիեէսի հրպասը դուտրէթտէն օլանլարը բաղպէթիյէ թէպայիւտ իտէճէկի թասպիհ տիր։

Պիր պու համիյյէթքեարլըգ, պիր գօնսէր վիրիլէրէք իճրա իտիլէճէք տիր տէյլ իշիթմիշ, վէ նէյլէ պիլտիրմիշ իտիք իսէ տէ, սոնրատան, բիեանգօ քէշիմէսի թարիգիյէ իճրա գըլընմաճաղը խասպէր ալընմըշ, վէ զաթէն պիրլէրի տաղարմըշ տըր։ ումմարդգի, պէյզէ պիր Փագիէթէ, հէր սահիպ գուսարէթ հիսսէսինտա սրմաղլըգա հիմմէթ իտէճէք տիր։

Իլանաթընը պէհէր սաթրը 1 ինճի ադիֆա 2, 3 ինճի տէֆա 2, Յիւնճիւ վէ սայիր տէֆալար իշին 1 ղրշ Իլան սրրասընա գօնուրմա-էան իլան սաթրը 5 ղրշ։

Մէքթուպ վէ սայիրէ, Գալաթատա Բէյնէ-ճէնպիհ բազարընտա վագը Նր. 41 Իբսի խա-նընտա Կարապետ Ց. Փանոսեան իմզինէ իր-սալ իտիլէճէք տիր։

Ամերիկան փետրվար 28 թարիխի իւլ Լէվանթ Հերալտա եազըմը տըր։

Քրլավազարանը (Աքարնանի հեալէթինտէ տիր) թօքմու թաղուրլարընան իւշ պէօլիւք ադքէր, օրտուսան գաշըպ վէ սինօրու թէկճավուզլա էշզըեա իւլէ պիրլէշմիւէր։ Տիկէր թարաֆան, ամիկէր պիր պէօլիւք թօքմու ադքէրի տախի Լաիս օրտուկեահընը թէրք իտէրէք սինօրու թէկճավուզ էյլէտի։ Իշ պու վազըյի միւէլլիմէ պուրատա հէր քէսին քէտէրինի մուճիպ օլտու։ Ադքէրին պէտիլէճէ քիւլլիէթ իւզրէ օրտուեու թէրքէյլէմէսի, թէք իւ օրտունուն տաղըմասընա պիր պաշանկըճ օլուբ տէյի գօրդուլուեօր։ Շունու տա նազարը իթինաեա ալմալըեըզ քի, վազըայի մէգքիւրէ սըրդի ս խիւի պիր իշ օլմաեըզ, հէմհուտուտա պուլունան իքի տէվլէթին զաթէն կէրկէրի օլան մինասպաթընը գաթի սէպէպ օլապիր։ Պալէատէ մէգքիւր պէօլիւքլէրին օրտուտան ֆիրար իթմէլէրի իւզէրինէ սալթանաթը Սէնիեէ սէֆիրի, տէվլէթիմիզ նէզտինէ չէսիտ թէպլիղաթ իճրա էյլէմիշ տիր։ Խուրիճիեէ նազըրըմըզ վազըյի մէգքիւրէ հազգընտա թէէսիֆի ապիմինի պէեան էյլէտիկի իւլէ պէրապէր, տէվլէթին պուտարա գաշագ ասքէրլէրէ գարշը թէտապիրի չէսիտէ իթթիխազ իտէմէտիկինի իլավէ էյլէմիշ տիր։ Սալթանաթը Սէնիեէ սէֆիրի Ֆօթիատիս պէյ հազրէթլէրի, պունա ճէվապ օլարագ, էկէր Եունան օրտուսու, գաշագ ասքէրլէրինի թա Օսմանը թօքրագը իւզէրինէ թաապիպ էյլէր իսկ, տէվլէթի Ալիէնին պունա գարշը կէլմէճէկինի, վէ գաշագ ասքէրլէրին ազ վազըթ զարիքնտա միճաղաթ զըընմալարը պաղընտա արդու պէեան էյլէմիշ տիր։

Սալթանաթը Սէնիեէ սէֆիրինին իշլու թէպլիղաթը իւզէրինէ մէճլիսի վիքէյա իճթիմա իտիպ օրտուտա թէտաարի չէսիտէ իթթիխազընա գարար վիրմիշ տիր։ Մէճլիսէն սոնրա վիքէյա, գրաընն նէգատինէ ազիմէթ իտէրէք միզաքէրաթը վատինէ ազիմէթ իտէրէք միզաքէրաթը գաալարընընն նէթիճէսինի արզ իթմիշլէր տիր։ Պունուն իւզէրինէ, էօյինին չէհիր էմինի միւսիւ Տուքա իլէ, Փիրար իտէն իշ պէօլիւք թօքմու ադքէրլէրին մինասուպ օլաուգլարը թապուրլարընն գօմանտանը պուլունան միրալայ Տանկիեէ, մէմուրիեէթլէրինէն իսթիֆա իթմէլէրի իշին տավէթ օլունտու։ Եունանիստանընն զարպ ճիհէթի ադքէրի գօմանտանը միւսիւ Սաբունզաքին տախի ազ իտիլայի խուզէր վիրիլտի իսկ տէ, շու հավատա թաստիգ օլունմատը։ Միւմայէյհ միւսիւ Սաբունզաքի, Եունան օրտուսունուն էն գիեատէ էհլիեէթի վէ մուալիմ զապիթանընտան պիրի օրտուզունտան, միւմայէյհին ազ իտիլէսի հէր ճիհէթէ ճայի թէէսսիֆ տիր։

Գանտիատան ալընան խապէրլէր ազըրմա տըր։ Էշզըեա կէշէն հաֆթա պիր եէրէ ճէմ օլուպ, Հանեաեա սարգընթըզգ թիմաթ իսթէպիլէրի սըրատա տիկէր պիր իթմէք իսթէպիլէրի սըրատա տիկէր պիր էշզըեա ֆըրգ տըր տա, Սուտա լիսանընտա պուլունան թէէրտանէ իւզէրինէ հիճատ էյլէմիշ իսկ տէ, էշզըեա, սէֆայինի հիմաեուեանտան չէսիտէն թօքա թուֆուրտուզունտան Մէլաքա տաղընա տօղրու կէլի չէքիլմէկ մէճբուր օրմուշ տուր։ Պիր գաշ տէֆա գանը միւտտէմ վազգու պուլարագ իքի թարաֆ տա չէսիտէն մուհարէպ էյլէմիշ տիր։ Հանեա ճիվարընտա Խրիսթիանլար պիր գաշ տէֆա Միւսիլմանլար իւլ շաթըմըշլար տըր։

Վաքօր գումրանեասընընն ուֆագ գուրսան փաբրիքալարը եէնիդէն քիւսթախնա կիտէպ կէլմէկ պաշլատըլար։ Մէշհուր Բանէլլինիօն (Թիրքիյէ մէգքիւր վաբրիք տէլի Բանտէլի թէմիեէ իտէրլէր) Գանտիեա մէգքիւրի իւլ մուհիմմաթը հարպիեէ չըգարտը։ Կիրիա իսեանը ախիրէսի էնտա, Էնոսի վաբրիքնա գօմանտա իտընտա, Էնոսի վաբրիքնա գօմանտա իտընտա էրէրէք քէնտիսինի մուխթարտեա իլգա իթմիշ, վէ Հօղարթի բաշանընն ասնանմասընտան գօրդմաեարագ, ասքարա մուհիմմէթը հարպիեէ եէթիշտիրմէքտէ տէվամ իթմէսի իլէ քէսքի նամ իթմիշ օլաճէսուբ գաբատան Սուրմէլի մէգքիւր Բանէլլինիօնա գօմանտա իթմէքտէ տիր։ Մէրդումի եօլա չըգարըը վազգիշ էօլմէկէ կիտիեօր կիրի ասքէրտը իւլ վէտապաշմըշ տըր։

—

Ամերիկան փետրվար 28 թարիխի իւլ Լէվանթ Հերալտ դազէթասընա եազըմըշ օլան տիկէր պիր մէքթուպտա տախի շու վէճ հիչ օպունմուշ տուր։

Լամիա օրտուկեահընտան ալընընը հավատիրէք կէօրէ, հարպիեէ նազըրընընն, օրտու մէրքէզինէ կիթմէսի, ադքէր իւզէրինէ էյի թէէսիր իթմիշ տիր։ Հարպիեէ նազըրը իւլ պէրապէր հիքմէթ վէքիլի տախի պուլունուպ, նազըրը միշարիէյէ մէմուրիեէթի իքի ճիհէթտէն, եանի օրտուեու նիզամ ու իթթաաթա տավէթ, վէ հէմտէ տակէրին նակէհան թըրհալաեա թէճավուզունտա կէօրիւլէն պաղը ուֆագ թէֆէք սուի հարաքեաթը մէնն իթմէքտէն իսարէթ իտի։ Նազըրը միշարիէյհ պիր սուրէթի ֆէվգէլատէտէ գապուլ օլունուպ, օն պին քիշի իսթիդպալինէ կիթտի։ Հարպիեէ նազըրը պունարա խիթապէն պիր նութգ իրատ իտէրէք, վաթանլարընա օլան վազիֆէլէրինի էյիճէ իճրա իթմէլէրինի նասիհաթ վիրմիշ տիր։

Թրհալա, Եանեա, վէ Սէլանիքտէ իսեան քէսքի ազամէթ էյլէմէքտէ տիր կիսի կէօրիւնիւեօր։ Ազըմ ազըմ կէմնիլիիւ վիրուտ էյլէօր։ Զանն իտէրէն քի պուրատա պիր գաշ պին տրախմի վարիտաթը օլան հէր ատամ, պաշգա պիր տիւշինճէսի օրմաեըզ, իլա կէօնիլլու եազըզ, սիրահ վէ պիրինճի թագսիթ օլարագ եիկիրմի տրախմի վիրէրէք, վէ հօնլէրինէ տիւշէրէք գարա վէ եա տէնիզ թարիգի իլէ սինօրա տօղրու հարէքէթ իթմէյի տիւշունիւեօր։ Պու սուրէթլէ պու կիմնէ գատար կէօրիւլէն էշզըեա բուէսասընընն հատտա ու հիսապը պուլունմամաղտա տըր։ Իսեանը էօյտիւրէն տէ իշթէ պու հալ տըր, շիմնի պու սուրէթլէ հիչ պիր ճիտատ բլանա թէշէպպիւս իտէմէյէճէք տիր։ Պաշ օրմաաըզընտան, հէր քէս իսթէտիկի կիպի հարէքէթ իթմէքտէ տիր։ Էշզըեա պու հալին մագարաթընը հիսա իտէրէք, Թրհալանընն միւթէպէրլէրի, ասքէրա պաշ գօմանտան օրմագ իւզրէ թանըմըշ պիր գօմանտան իսթէտիլէր։ Ֆէթիսա մէպուտու օլուպ, 1866 սէնէսի Կիրիա իսթիլալը էնտասընտա քէսպի նամ իթմիշ օլան պին պաշը Բէթրօրուլաքիեէ թէքիֆ իթտիէր իսէ տէ, մէրգումի պու թէքիֆի գապուլատ թէրէտիւտ իտիպ, խսեանընն, մուտեէն պիր բլանը օրմաեարագ քէսքի ազամէթ էյլէտիկինի վէ Թրհալա էհալիսի իշին հիչ պիր մէնֆաաթը օրմաեաճագ սուրէթտէ պիր չոք ֆէտաքեարլըգլար իտիլտիկինի մանթէսիֆ միշահէտ էյլէտիկինի պէեան էյլէմիշ տիր։

Մէմուրիմ կէօրէ, Թրհգալա գազասընտա տախի իսեան զուհուր իտիպ, Գալամպագաեա գատար պիրաեէթ էյլէմիշ տիր։ Շիմտիիք Եանեա, Թրհալա, վէ Սէլանիքտէ էշզըեանընն մըզտարը պէշ պին բատէպինտէ տիր։ Բէլիօնտա պուլունան էշզըեա, հէր նէ գատար պիր չօղ ասքէրի Շահանէ թարաֆընտան մուհասրէեէ ալընմըշլար իսէ տէ, հէնուզ արզը միթավաթ իթմէմիշլէր տիր։ Բէճէպ բաշա իլերուեէ հարէքէթինէ տէվամ իտիեօր։ Եանեատա էշզըեա, Այի-Սարանթի լիմանընը զապթ իթտիլէր։ Տէլվինօեա տօղրու պիր ֆըրգա իլ ըլեօր։ Տէլվինօ իլէ սահիլ արասընտա իսթիլաթ միւնգաթի օլմաչ տուր։ Եանեա իշին պէյիք պիր ֆըրգա թէրթիպ օլունուեօր։ Մէգքիւր ֆըրգաեը թէշքիլ իտէն Եանեալը մուտինն Ըսրիրօ Միլեօ նամ քէս տիր։ Մէրդումի Սուիրօ, իկիա ատկէր իսէ տէ, էյի զապթի տէյիլ տիր։ Վէ 1854 սէնէսի Կիրիա իսթիլալը էնտասընտա ումուրը մանիկ իտարէսինէ էյի պիր նամ զապանմամըշ տըր։ Պէյիք պիր ֆամիլեաեա մէնուպ Լէանար Ցօսիս նամընտա զէնգին վէ ալիմ պիր տէվլէթլը, Սէլանիք իշին պիր կէօնիլլու պէյլիյի թէշքիլ էյլէտի։

Սոն բաթա իլէ ալընան էվրոպա զազէթալարընտա կէօրիւլէն թէշքիլաթի հավատիրէք տիր։

Վիէննա, 25 փետր.

Բուսիա մուրախասալարընն նասալը, վէ Բէթրէսբուրգա ճէլգ օլունարագ թաբիմաթ իթասը իշին վազգիթ օրմտարընտան, Բուսիա հիքմէթի, գոնֆէրանսընն պիր ադ թէէիրը իթմէսինի պէեան էյլէմիշ տիր։ Սէլանիրա իսէ, տիկէր տէվլէթլէր իլէ մութթէֆիգէն, էվվէլկի թայեին օլունան միւատէթ իշինտէ իճրա իթմէսի իշին իսրար իտիեօր։

Վիէննա, 25 փետր.

Թրիեսթա տէվամ իթմէքտէ տիր։ Գոնֆէրանս իճրա իթմէ պիլէ, ասքէրլէտէն էվվէլ իճրա իթմէեէճէք տիր։ Մահարիմ Խենկիմէրրա իլէ իթթիֆագը արզու իթմէքտէ իսէ տէ, Վիէննատա պու թիքրի զէյատէտիյէ թիրազ օլունմագտա զուլունուպ, Բուսիա գոնֆէրանսատա սահիր տէվլէթլէր իլէ ուզլաշմատըզը թապիրատ, իշ իմբէրաթօրլարընն իլերուտէ պիր միւլագաթ էյլէմէյէրինէ գարար վերիլմիշ տիր։

Պէրլին, 24 փետր.

Թէէմին օլունտուզունա կէօրէ, Բէթրսբուրգ գազէթէսու թարաֆընտան Վիէննա գազէթէսունա թէքլիֆ օլունուպ, պու կիւն Պէրլին գազէթէսունա թէպիղ օլունան եէնի պիր թասավվուր, մուտախասալար գոնկրէսինէ սոնրա Էվրոպատա հալը հազըրը սուրէթի գաթիէտէ թասդիգ էյլէմէք իւզրէ պիր հիքմոտարան գոնկրէսի թէշքիլի տիր։

—

Զինտէ հիքմէթի իճրա իթմէքտէ օլան գըթլըգ իւզէրինէ նազարը տըգգաթը ճէլպ վէ տավէթ իշին Լոնտրատա Գանթօրպէրի սէր բիսկոպոսունուն թանթը բիասէթինտէ օլարագ պիր մէթինկ վուգուս պուլուտու։ Սէր բիսկոպոսը միւամիլէյհ, Զին մէմալիքինին ճիհէթը ճէնուսպէէսինտէ գահթատան միւսապ օլան էհալինին մըգտարը 70 միլեոնտան գիեատէ օլտուղունու պէեան էյլէմիշ տիր։ Իշ պու մէթինկ իւզէրինէ, Ինկիլիզ զազէթալարը պիրէր իեանէ տէֆթէրի քիւշատ իթմիշլէր տիր։

—Թայմս զազէթասընա քէշիտէ օլունան պիր թէլէկրաֆնամէյէ կէօրէ, Իթալեանընն Բարմա շէհրինէ տինամիթ մատէնի օճաղը աթէշ ալարագ ալթը քիշի թէլէֆ վէ ալթմըշ իւշ քիշի տէ մէճրուհ օլմուշ տուր։

— Բէլճիատան փետրվար 20 թարիխի իւլէ Սթանտարտա աթիտէքի թէլէկրաֆ շէքիլմիշ տիր։

«Մ. Թիյա, շարդ մէտալէսի իւզէրինէ իմբէրաթօր վէ գոնթ Անտրասի իլէ միւգաքրէ իթտիքտէն սոնրա Մաճարիսթան հիւքիւմէթինին, գոնթը մուշարիէյէ հէմէֆքեար օլտուղունու, վէ Ավսթրիա–Մաճարիսթան քէնտի մէնաֆիինին էվվէլա գոնկրէսէ տիրլմասի թարիխի իլէ, վէ մուախխարէն իճազը թուգտիրինէ սիրահ գուվէթի իլէ միւտաֆաեա գարար վիրմիշ օլտուղունու մէպուսան մէճլիսինտէ պէեան էյլէմիս։ Ճումա իրթէսի վէ բազար կիւնլէրի, Թրանսիլվանիա հուտուտունա կիզլիճէ թօք իրսալ օլունմուշ տուր։ Գարիպէն տիկէր թօրլար կէտնէրիլէճէք տիր։ Հարպիեէ նազըրը, հուտուտա 15 կիւն զարֆընտա 600 պին ասքէր ճէմինէ միւսայիտ սուրէթէ թէտասիր թէքլիֆ էյլէմ։

—Բարիտէ մուզիմ միւսիւ տը Գամոնտո վէ շիրքեասը, միւթէճիլէրէ իեանէ իշին միւթէշէքքիլ մինթէյիթ զամիթէյէ 18 պին 750 ֆրանգ իթա էյլէմիշ տիր։

— Թաթավա սէքէնէսինէն պիր զաթն թարաֆընզա եազըզը մէքթուպ տուր։

«Թաթավա իլէ Գասըմ բաշա արասընտա համի Անմէա մահալլէսինտէ պիր միւսիման մէգբըզը օլուպ, պունտա պէթնճը տասիրէ տախիլինտէ վագը խաթթա խանէ վէ սէյրար խաթթախանէլէրին էօյլէրինի կէօմէրէք։ Մէգքիւր մէգբըզը կիւնտէ 20–30 էօլիւ տէֆին իտիեօրլար։ Մէգարճլար, պու գատար էօլիեիւ կէօմէնէ վազգթարը օլմատընընտան, մէգարարը տէրին գազմանեզ, էօլիւլէրի պիրէր շուգուր իշինէ աթիեօրլար, վէ իւզէրինէ տէ պիր գաշ քիւրէք թօրրագ աթըպ կէչի վիրիեօրլար։ Օրասը եօգուշ պուլունան, էկէր եազմուր եազար իսէ, էօլիւլէր մէյտանա չըգմագաղ տըր։ Շիմտիէն, մէքթէպ չօճուգլարը, եօլարը իւզէրինէ պուլունան մէգքիւր մէզարըզտան կէչմէեէ ճէսարէթ իտէմէյէօրլար։»

Իշ պու թէէսսուֆթէ չանան հալ իւզէրինէ հիքմէթին նազարը տըգգաթընը տավէթ իտէրիկ։ Գասըմ բաշա մահալլէսինտէ տէրքեար օլան բիսիք մալիմ օլտուղունան, պու բիսիքի արթընընտագ թէէիրիքի չէյ տիր։ Իրէնի տարիանընն էն գիեատէ հիքմէթի մահէլիեէ օրասը տըր։ (Գուրիէ)

—Կէշէն բազար կիւնիւ իշ քիշի Խաթանաօլու կէշէպէք լէշին Գարաքէօյտէ պէօեիճէք պիր տանտատ թուրուպ, պաղը ազը էշիալարընընը սանտատա գէյտուգլարընտա ծանտատ տը տէվրիկլի իշլէ պիրտէն ամէնին ալթընա կէտէրլեր։ Սանտատը հէնուզ սանտատա կիրմիշ օրմատըզընտան պու սուրէթլէ զաբթուրմուշ տուր։ Մէրդուման իշ քիշիտէն անճագ պիր նէֆէսի պէզուլմուշ օլարագ տէնիզտէն չըգարըմըշ տըր։

—Իզմիրտէն եազըգլարընա կէօրէ, կէշէն սէքիզ կիւն զարֆընտա օրասա 5500 միւհաճիր տանա վիրուտ իթմիշ տիր։ Հիքմէթի մահէլլիեէտէն, պունլար թախսիս գըլընան մահէլլէ սէվգ օլունունճաեա գատար օրալարտա իւքեան իտիլմիշ տիր։

—Շէհիր էմանէթինին իսթիտասը իւզէրինէ, քէօրբիւ տէրբունինտէ իշլէմէքտէ օլան վաբօրլար իտարէսի քէօրբիւտէն էյիպէ, վէ էյիպտէն քէօրբիւեէ գատար մէճճանէն միւհաճիրլէրի նազլ զընընտա պիր վաբօր թախսիս էյլէմիշ տիր։ Էվվէլկէրի իտարէ եարըմ նավլուն ալմագտա իտի։

—Միլէթ մէճլիսինտէ Զէրքէսպէր ալէյհինտէ սէօյլէմէեէ ճէսարէթ իտէն բէֆիգլէրինէ գարշը աթէշ բիսկիբէն մէպուսանընն նազարը տըգգաթընը չու աթիտէքի սաթըրլար իւզէրինէ տավէթ իտէրիզ։

Իշթէ Զանագ գալէատան թարաֆընընզա չու վէճհ իլէ եազըլմըշ տըր։

«Շիմտի ալտըզըմ մալիմաթա կէօրէ, սանճաղընընզ տախլինտէ վագը Այմաճըգ գազասը Իսլամ միւթէպէրանընտան էքսէրիսի, քէնտի գազալարընա միւհաճիր կէօնտէրիլէճէկի խասէրինի ալտըգլարընը պէեանլէ, էկէր կէօնտէրիլէճէք միւհաճիրլէր իշինտէ Զէրքէս պուլունուր իսէ, գազանընն թէքմիլ էհալիսի սիրահը օլարագ քէօյէրինանէն չըգըպ, Զէրքէսլէրի օ սուրէթլէ գապուլ իտէճէքլէրինի միւթասարրըֆա պիլտիրտիքլէրի իլէ պէրապէր, աղընը նէթիճէլէրի օլապիլիր պէս կիպի գարըշըգլըգլարա սէպէպիեէթ վիրիլմէսի իշինինճիհիքմէթի մահէլլիեէ բիճա իթմիշլէր տիր։»

(Գուրիէ տ'Օրիան)

— Զանագ գալէատան Գուրիէ տ'Օրիան զազէթասընա եազըմըզ տըր։

«Միլէթէճիլէր պիր թարաֆտան կիտիեօրլար իսէ տէ, տիկէր թարաֆտան տա քիւլմեկէթ իւզրէ կէլիեօրլար։ Պու սէպէպտէն չէհիրտէ հիչ պէշ եէր գալմաեըզ միլլիթճիլէր իլէ տօրմուշ տուր։ Հէյլէ քի պու սէնէ գրշ բէք չիտէթլի տէյիլ տիր քի պու տա պարընճագ լաեըգլը պիր եէր պուլմաեան, վէ էյի եէյիպ իշմէեէն միլլիթճիլէր իշին պէյիք պիր թէսելի տիր, զիրա նասըլ քի էվվէլքի մէքթուպլարընմտան պիրիսինտէ եազմըշ իտիմ, շէհրիմիզտէ օլան խանէ վէ սայրէք անճագ էհալիեէ քիֆաեէթ իտէր։ իմտի, իքի այտան պէրու սէքէնէմիզին իքի միլի գատար միւհաճիրինին վիրուտ էյլէմէսի, պիւեիք պիր ֆէյլաքէթ սիմէք տիր։ տիկէր թարաֆտան գօրդարըզ քի պու գատար առամիարընն պիր եէրէ կէլմէսի, վէ սիկէր թարաֆտան ֆէնա եէեիպ իշմէլէրի, վէ իլմի սըհհէթէ թէվֆիգ հարէքէթ օլունմամասընտան պիր իլէթի սարիա զուհուր իթմէսին։ զաթէն պու պիշարէլէրին իքեան էյլէտիքլէրի մահէլլէրին բիսլիի սէպպինտէն էյլէրինտէ էնվայի խասթալըգլար վէ հաթթա չիշէք իլէթի զուհուր իթմիշ տիր։ Էկէր հիքմէթի մահէլլիեէ պունա պիր չարէ տիրիմնէպէ իսէ, ադրը նէթիճէլէրտէ դարար գրլաճալընտա իշթիպահ եօղ տըր։ Գարանթինա թապիպլիգ տօղթօր Լիցիանօ պու հալի չօգտան քէշֆ իտէրէք, իշ պու հալը միւթէէսսիֆէ իւզէրինէ նազարը տըգգաթլարընը ճէլպ վէ տավէթ էյլէմէք իւզրէ, հիքմէթի մահէլլիեէ պիր թաղըմ բաբօրթօլար թապիպ էյլէմիշ տիր։

«Տօղթօրը միւմայէյհ, բազարտա սաթըլան մէքիւլաթա վէ պէվմասսա էթէ չօգտըզգաթ իթմէքտէ տիր։ Նասըլ քի շու կէշէն կիւն խասթա օլուպ մուախխարէն քէսիլմիշ օլան սըդրը էթլէրի էկօմիւրթիպ իւզէրինէ տէ քիրէճատէօքտիրթմիշ տիր։

«Տօղթօրը միւմայէյհին թատիգինէ կէօրէ, չէհիրատ հայլանաթտա տախի իլլէթի սարիա օլուպ, ալթը կիւնիւեն իշինտէ օն բէս ինէք վէ սըդրը թէլէֆ օրմուշ տուր։ Տօղթօրը միւմայէյհ, եէնի պիր էմր վիրիլմէկ գատար էօքիւզ քէսմէյի եատագ իթմիշ տիր։ պու թէտպիր մէհէք շանան պիր թէտպիր տիր։

«Շու բասընը տա նազարը տըգգաթա ալմալընընը քի Զանագ գալէանընն մէվզուսը այէպտ օլտուղունանա, հավասը բէք օգատար էյի տէյիլ տիր»։

ԻՆԿԻԼԻԶ ՕՐՏՈՒՍՈՒ

Ինկիլիթերրա վիւքէլասընըն բարլամէնթս մէճլիսինաէ ալթը միլեօն Ինկիլիզ լիրասը գրէսիթօ իսթէմէսի, վէ Պէյիգատա պէլուէնան տօնանմատան պիր գըմընըն Մարմարա տէնիզինէ կէօնտէրիլմէսի միւնասէպէթիյլէ, Լօնտրանընը էքսէր զապէթալարը, հէյնի հաճէթատէ Ինկիլիթերրանընը խարիճէ սէվգ իտէպիճէկի ասաքիրի պէրրիեէնին նէ մըգատարա պալիզ օլատուղունու պէեան իթմիշլէր տիր։ Էյճիմէ թայրըզ զապէթասը, Ինկիլիզ օրտուսունուն չիմտիքի թէրբիպաթը, վէ պու թէրբիպաթ հագգընատա իճրա իտիլպիլիճէք օլան իսլահաթա տայիր տիգգաթ վէ միւթալաաեա չայեան պիր պէնտ տէրճ ու նէյր իթմիշ օլատուղունատան, պէնտի մէպքիւրուն չու աթթանքի ճիւմլէլրինի թէրճէմէ իթմէքլիկի միւնասիպ կէօրմիւշիւզ տիւր։

«Կէշէնիլէրտէ եազըլըմըզ պիր պէնտէ, բ[illegible]ամէնթօ մէճլիսի թարաֆընատան գապուլ օլունան ագշէնին, իհթիեաճաթը ասքէրիեէնին գանը ճիհէթլէրինէ գուլանընըմասը իճապը մասլահաթատան օլատուղունու իշար իթմիշ իտիք։ Վէ պէթը միլեօն Ինկիլիզ լիրասը իսթիհսալի խուսուսունատա միզաքէրէ իսիրիկինատ, պիգիմ չու պէեան իթմիշ օլատուղումուզ մատատէնին լաեըզըյա նազարը իթինաեա ալընմասը նէ տէրէճէ էլզէմ օլատուղու անլաշըլմըշ տիր։ Էյանա տէրէճէտէ ազըլ սահիպի օլանլարա պիր սէօզ սէօյլէմէմէք իշին, չու գատարընը տէրիպ էի, էհլի իսթիտատ վէ վազթու զէման հագգընատա ալէսսէվիեէ էն էյի մոլիւմաթը օլան Մ. Կլատսթընը իլէ Մ. Լօվուն, իրատ իթթիքլէրի նութգլարընատան, չիմտիեէ գատար Ինկիլիթերրատա, թէնիգաթը ասքէրիեէ վէ եախատ զէմանէնին հավայիճի հարպլեէսի ճիհէթինէ ասլա սարքը զիհն իտիրմիշ օլմասընը անլաշըլմըշ տիր։

«Մ. Կլատսթընը, մէզքիւր ազշէ, ասքէրին իճրէթինէ, զահայիրէ, հէյվաթը հարպլէեէ վէ ասքէր նազլինէ մահսուս օլան սէֆինէլէրէ սարթ իտիլմէք եէրտէ, ասքէրին մըգատարը արթընըմասընա սարթ իտիլմէսինի միւրաճաճահ ատա էյլէմիշ, վէ Մ. Լօվ տախի, էվվէլա ասքէրին մըգատարը մէվճուտունու արթընըմազա մէշղուլ օլունան, սոնրա հէր շէյ սընրասընյա ճէրլէեան լատը մէմիշ տիր։ Իմտի, հազըգաթէն մուալլագատա օլան մէսէլէ տէ պու տուր։ Պիր թանէ Ինկիլիզ եախատ էճնէսի ասքէրի եօգ տուր քի, Ինկիլիզ ասքէրինին ահվալինի պիլմիկի հալտէ, «մոտամ քի կէօնիլլիւլէր տախի տախիլ օլարագ, 400,000 նէֆէր ասքէր եա տախիլտէ վէ եախատ խարիճատէ մուհարէպէ իթմէքլիկէ հազըր վէ նազըր կիպի թութուլմուշ տուր, պու ճիհէթէ Ինկիլիզլէրին պիր օրտու պիլէ չըգարմալարը չիւպհէլի տիր» տիմէսին։ Վէ Ֆիլվագը Ալմանլար վէ եա Ֆրանսըզլար օն սէքիզ օրտուեու նէ տէրէճէ սիւրաթլէ մէյտանա չըգարըրլար իսէ, Ինկիլիզլէր օլ գատար չաբուգլուգլա իքի օրտու պիլէ չըգարամազլար։

«Թահրիրի ասքէր մատատէսի, օրտուլարընը մըգատարը նուֆուսունու վէ չօգլուղունու սուրէթի գահիրէտէ իյմա իտէր իսէ տէ, ասքէրին սիւրաթլէ սէֆիր հալէ գօնուլմասը պուեատան նէյէթ իթմէզ։ Պիլմէեիզ քի, աճապա Մ. Լօվ, զաթէն մալիք օլատուղումուզ ճէսիմ օրտումուզուն վէ թալիմի ասքէրէրիմիզին մուհարէպէեէ կիրմէք հալինէ վազ իտիրմէսինէն էվվէլ, մէզքիւր օրտուեա, մէսէլա 20,000 նէֆէր դուրա ասքէրի տահա զամմ իտիլմէսինի հազըզագէն իտատա էյլէյճէք մի տիր։

«Զօգ տէֆա ասքէրիտէն պուլունան էյնասընը, էրպապը բօլիթիգատան օլմասընը սէօյլէնիպիր, վէ իհթիմալ տուր քի պու գայիէ ումմի տիր։ Ֆագաթ ծպար քի էօմիրլէրինի ֆէնէնի հարպը միւթալաա իլէ կէչիրմէյէ տիր, պիր օրտունուն իհթիեաճաթը, վէ օրտուեու մէզքիւրու սէֆէր հալինէ կիրմէկէ հազըր պուլունտուրմազ իշին լապզմ կէլէն վասայիթի, էրզազ բօլիթիգատան տահա էյի պիլիրլէր։ Էվվէլսէրի տիկէր միլեթլէր Ինկիլիզրանընը խըտէմէթի ասքէրիեէսինատն ֆազիլ ատէյի իտիլէր, վազատա մըզատարը ասքէրէրի պիգիմ ասքէրլէրի իպգէն գիեատճէ իտի իսէ տէ, թէտարիքեաթլարը ատճազ պիգիմ տէրէճէտէ իտի։ Հալ պու քի Բրուսանընը ֆէնէնի հարպը, վէ խայի միւատէթ տէվամ իտէն միւսայահա էմատասընատա Բրուսիատա ումմուրը հարպլիեէ տիթ խիլէն սիգգաթ, խըտամէթի ասքէրիէյի տէվամի պէր թէտարիքեաթ հալինէ կէմիրմիշ, վէ սիկէր միլեթլէր տէ պուեատա սիւլիք իթմիշլէր տիր։ Իմտի եալընըզ Ինկիլիթերրա տէվլէթի՞ մի, տայիրա թէտարիքեաթտա պուլունմազ հալինտէն կէրի գալաճագ տըր։

«Ֆարզ իտէլիմ քի Իսթանպուլա իքի օրտու կէօնտէրմէքլիկէ իհթիեաճ հասըլ օլսուն, վէ չու հալտէ վազը օլամազ հալի թէֆթիշ իտէլիմ։

«Էվվէլ էմիրտէ Ինկիլիթերրատա մուհարէպէեէ տախիլ օրմազ հալինտէ հիչ պիր օրտու եօգ տուր։ Պէօյլէ պիր թէնիգաթը ասքէրիեէ եալընըզ քեազրա իւպէրինտէ տիր, վէ էկէր պիր օրտու սէֆէր հալինէ գէյմազլըղա մէյլ իտիրմիշ իսէ, պու օրտունուն տա պիւյիւք գըսմը էճնէպիսէն, եանի Իրլանտանընը միլեթ ասքիրինտէն իպարէթ պուլունմուշ տուր։

«1877 սէնէսինին դեկտեմբեր այընատա վիրիէն սօն պիր էմր մուճիպհնէ, Ինկիլիզ Ֆըրգայի ասքէրիեէսի թագրիպա 37,000 զապիթ վէ նէֆէրտէն իպարէթ օլուպ, պուեալարընը իշինտէ ասըլ ճէնկի օլանլար 32,000 նուֆուս տէրճէտինտէ տիր, վէ պագիսի իսէ լապզմ օլան զայրի մուհարիպ ասքէրտէն իպարէթ պուլունմազատա տըր։ Պունատան պաշգա 12,830 պէյիկիր, վէ 90 թոբ, վէ 1,573 արապա լապզմ օլատուղու հալատէ, արապալարատան 140 թանէսի, օրտունուն մահէլլի մագսուտինէ վարընը զընատա քիրա իլէ թութուլմազ, հալ պու քի պագիսի Ինկիլիթերրատան նազլ իտիճէք տր։ Իշթէ պու Ֆըրգայի ասքէրիկ միսիլիա տիկէր տէօրթ Ֆըրգա տահա օլմալը տըր քի, Ինկիլիթերրանընը սէյեար գուվվէթի թէչքիլ օլունուն, վէ 128,000 նէֆէր ասքէր իլէ տէ խայիճէ ճէսիմ գուվվէթ, եանի Բէլճիա մուհասէրէսինին էն սօն վազթինտէ մէվճուտ օլան Բուս ասքէրէրինին մըգատարընատան պիր ազ զիեատէճէ գուվվէթ թէրթիպ իտիլպիլիր։

«Լաքին պու կիւնքի կիւն պիզիմ, սէֆինէլէրէ իրքեատ իթմէք իւզրէ հազըրլամազլըղա էմր ալմըշ օլատուղումուզու Ֆարզ իթտիկիմիզ պիր թանէճիք Ֆըրգայի ասքէրիեէսիզ պիլէ, նիզամընատան օլան մըգատարատան չօգ աշաղը տըր, վէ պու Ֆըրգանընն նոգսանլարը իսէ, տիկիր ալայլարընն եախատ իհթիեաթ ալայլարընընն կէօնիլլիւլէրի իլէ իքմալ իտիլմէք լապզմ կէլմէքտէ տիր։ Անճագ իհթիեաթ ասքէրլէրինի պիրաէն պիրէ պիլահ ալթընա ճէլզ իթմէք, իհթիմալ տըր քի չէյտ պիր թէտիր ատտ ալունանաճաղընատան, կէօնիլլիւլէր պիլահ ալթընա չաղրըլամազլար տըր։

«Ֆարզ իտէլիմ քի ալայլարընը վէ պաթարեալարընը մէվճուտունու թամամլամըզ։ Հալ պու քի պունլար եալընըզ ճէնկի օլանլար տըր։ Նէ՞րէտէ տիր լեվգիմաթ զապիթան վէ նէֆէրաթը քի, պունլարընն մըգատարը 2894 նէֆէր իլէ 2934 ատէտ տախի պէյիկիրէն աշաղը օլամազ։ Նէ՞րէտէ տիր պիզիմ սըհհիեէ խըտմէթլէրինտէ միւսթախտէմ 1289 նէֆէր զապիթ վէ նէֆէրլէրիմիզ։ Սիւաքի ալայլարընընզ, հարպ վազթինտէ լապզմ օլան մըգատարը մէվճուտարընա նա՞սըլ իպլաղ գելընմըշլար տըր։ Տիկէր տէվլէթլէր, միւսլէհա զէմանընատա պիզ սիւալիլէրինին մըգատարընը թէնպիզ իթմէեօլար։ Նէ՞րէտէ տիր, Ֆիվգէյլատէ սուրէթտէ լապզմ օլան միւթէատտիտ միւհիմմաթ սանըգլարընընը, պունլարա մէմուր օլամազ 1150 զապիթան վէ նէֆէրաթ։ Հէյէ թօր պաթարեալարընընզա կէլինճէ, պիզիմէյիս քի, մէյատանը հարպա տէօրթ Ֆըրգայի ասքէրիեէ կէօնտէրտիկիմիզ հալտէ, հմիքէթատէ նէ գատար թօր գալաճագ տըր։ Անճագ էյլէ զանն օլունուր քի, չու հալտէ Ինկիլիթերրատա սահրա թօրու գալմազ չէօյլէ տուրսուն, հարէքէթ իսէ էյճէք օլան Ֆըրգալար իշին պիլէ թօր էքզէլճէք տիր։ Պու խուսուս, նազարը իթինսեա ալընմասա չայեան պիր մատատէ տիր։

«Իշ պու Ֆըրգալար իշին իթթիպա իտէն էհման քեաֆիֆէյի ատրապալար, Վոլվիտտէ տիրլէր, վէ իհթիմալ տըր քի ասքէրլէր Իսթանպուլ սէվահիլինէ չըգմազատան էվվէլ, պունլարընը կէօրմէմէէճէք տիրլեր։ Մէզքիւր արապալարա գէլուլմազ ի զրէ թագրիպա 13,000 ատէտ ատ[illegible] տըր։ Պագըլար, պու տիմլարը Իսթանպուլատա ատթին տըրըպ ատէուս իթտայ ճէվա[illegible] ատէճէք տիրլեր։ Հալ պու քի պու սրբատա տիր մէսէլէ վար տըր, չէյտ քի, տիզ պիրատէն պիրէ քիրլիճէթի էյնէր պուլտիճէթլէրէ, վէ պու լտիրէճէք տէ, գոնլարընը թաղրմարը նէ՞րէյտէ տիր։ Գէր Օսմանլը ատթը, թէնկիզ սէվարընընը թազըմարընը կէյնատիկի հալատ, ըէսարիրին էլսիսէսինի կէյնէմիզ օյան օն իքի եաշընատա պիր չօճուղա պէնգէր։

«Վագատա, նազլիեաթ իշին պիր մըգատար ասքէր, քէնտի թագըմարընյա պէրապէր կէօնտէրիլէպիլիր իսէ տէ, սիւարի, թօքմու վէ թէլեկրաֆ մէմուրլարընընը պէյկիրլէրի իլէ միւթահարիրիք խասսա խասանէրէ մախսուս օյան պէյկիրլէր կէօնտէրիլէմէպէր, վէ պուեատան պաշգա Ինկիլիզ արապալարընընը ալնկիլիզէրի տէ, Օսմանլը թայլարընա ույմազլար։

«Պիր տէ ասքէրլէր մահէլլի մագսուտլարինէ սէֆինէլէր իլէ կիտէճէք օլատուղլարընատան, սէֆինէ սահիպլէրինէ պուեատան տօլաեը պէօյիւք պիր իշ աշընըճաղ տըր։ Պունլար չէնտ մահատան պէրու թիճարէթին տուրկուճլուղունատան նաշի միւթէզարրուր օլատուգլարը հալտէ, հիքիմէթտէն զաեէթ եիքսէք ֆիեաթ իսթէնէճէք օլուրլար իսէ, թայեիզ իտիլմէպէր, վէ Ֆըրգմ մուհարէպէսինատ օլատուղու կիսլի, իհթիմալ տըր քի պու սրբատա տախի պիր սէֆէր իշն սէֆինէնին թէքմիլ պահասընը իսթէսինլէր։ Պու միւշքիլաթընն պիր թանէճիք չարէսի, ասքէրին վէ միւհիմմաթընն նագլի իշին, իհթիեաճ վագը օլմազատան ազ տէմ, սաթընն ալարագ, վէ եախատ քիրա իլէ թութարագ, պիր խայլի սէֆինէ ըէչինատ թէտարիք իթմէքլիք տիր։

«Զիքր իթտիկիմիզ քեաֆիֆէյի միւշքիլաթ, եալընըզ պիր Ֆըրգանընն սէվգ ու իզամընա պէյատ տիր, վէ պու գատար պիր գուվվէթ իսէ, չիմտի Բուսիլի գըթասընատա պուլունան քիլիսէյի ասքէրլէր իշին։ Պիր իքինճի Ֆըրգայի ասքէրիյէ ազ վազըթատան հազըր իսիլճէք, վէ պատէհուտա հարպլեր էքսիլմէճէք իսէ տէ, սայիր խուսուսլարճա նոզսան զուհուրա կէլճէք տիր։ Շիրէհսիզ Ֆազրիգալար, էշեայի լապզմի ազ վազըթատա եէթիշտիրէպիլիրլեր, պունունլա պէրապէր, էշեայի մէզքիւրէնին թէվլիմի, վէ պու էշեանընն, հիր պիր Ֆըրգանընն պուլունատուղու մահէլլէ նազլինէ գատար, եէնէ տայիմի պիր հարէքէթ լապզմ տըր։

«Տէօրթ Ֆըրգայի ասքէրիեէյի միւնթազամ սուրէթտէ թէչքիլ իշին, մըգատարը վաֆիր ասքէր պուլունատա պիլէ, էֆրատը միւրէթթէպտէ ատա նիսպէթ օրմասըզը պիր սանիեէտէ անլաշըլմըշ տիր։ Տէօրթ Ֆըրգայի ասքէրիեէ իշին թազրիպա 92 պին բիատէ, հէյման 16 պին սիւարի, վէ 360 թօր իլէ 15 գէյ միւհիմմաթ լապզմ տըր։ Թիատէ պուլունատիր, ֆագաթ տիկէրէրի ատա թէմամէն պուլունմազլար, վէ մէվէքքէթատ հէյման 300 պին նէֆէր բիատէ գալմըշը հալատէ, վազը օլամազ պիր հիճում թէհտիտինէ գարշը գէյմազ իշին ատա սիւարի վէ սահրա թօրու գէյմըշ օլմասընատան։

«Իմտի, սիւարի իլէ սահրա թօրու պուլունմատըզընատան, հէյնի մուհարէպէտէ, Ինկիլիզ ասքէրինին իպրազ իտէճէքլէրի էպպէթ ու զայրէթ, պիւսպիւթիւն ֆայատիպ օլամազ տըր։ Նու հալտէ Ինկիլիթերրա հիքիմէթի թարաֆընատան թահսիլ օլունան զրէտիթօ ազշէսինին, մուհարէպէ իշին սիյէ, իլա մուհարէպէտէ հազըր պուլունմազ իշին սիւարի վէ թօր թէչքիլինէ սարթ իտիլմէք, թէտարիքի իսթիտատէտէ նէ գատար թօր գալմազ։

«Ինկիլիթերրատան մատատա, պիճիմէ մուապամ տէվլէթլէր, զուրա ուսուլինի իճրա իթմէքտէ տիրլեր։ Լաքին Ինկիլիթերրա տէվլէթի պիւյիւք պիր թէհլիքէ օլմասընդա պու ուսուլի իճրա իթմէկ վէ իթմէեէճէք տիր։ Պունունլա պէրապէր Ինկիլիթերրա մէմալիքնատ ազ չօղ թալիմի օլարագ 400,000 ասքէր վար տըր։ Եանի, տիւնեանընն հէր թարաֆընատա մուհարէպէ իթմէքլիկէ հազըր 100,000 նիզամ ասքէրինէն պաշգա, Ինկիլիթերրատա կէրէք հարպ վէ կէրէք սուլհ վազթինտէ մէմալիքի մուհաֆազա իթմէք իւզրէ, եէուզ պիր նէ եազընն միլեթ ասքէրի տահա պուլունմազատա տըր քի, պունլարատան եալընըզ 30,000 նէֆէրի մուհարէպէ վազթինտէ օրտուեա իհտազ օլմազլըղա մէճբուր տուր։ Թազրիպա 200,000 նէֆէր տէ կէօնիլլիպ պուլունուպ, պունլար իսէ պիր մուհասարայի մահատատէ գէմանընատա, վէ օ տատ տախիլ օլատուղու հալատէ, պիլահ ալթընա ճէլզ օլունատ գերէր։

«Յայիտա մուհարէպէ վազթինտէ, ասքէրի միլեէսէյնէ կէօնիլլիու թատուրլարը Գաղրմարը նէ՞րէյտէ տիր։ Գէր Օսմանլը ատթը, թէնկիզ սէվարընընը թազըմարընը կէյնատիկի հալատ, ըէսարիրին էլսիսէսինի կէյնէմիզ օյան օն իքի եաշընատա պիր չօճուղա պէնգէր։

«Վագատա, նազլիեաթ իշին պիր մըգատար ասքէր, քէնտի թագըմարընյա պէրապէր կէօնտէրիլէպիլիր իսէ տէ, սիւարի, թօքմու վէ թէլեկրաֆ մէմուրլարընընը պէյկիրլէրի իլէ միւթահարիրիք խասսա խասանէրէ մախսուս օյան պէյկիրլէր կէօնտէրիլէմէպէր, վէ պուեատան պաշգա Ինկիլիզ արապալարընընը ալնկիլիզէրի տէ, Օսմանլը թայլարընա ույմազլար։

«Պիր տէ ասքէրլէր մահէլլի մագսուտլարինէ սէֆինէլէր իլէ կիտէճէք օլատուղլարընատան, սէֆինէ սահիպլէրինէ պուեատան տօլաեը պէօյիւք պիր իշ աշընըճաղ տըր։ Պունլար չէնտ մահատան պէրու թիճարէթին տուրկուճլուղունատան նաշի միւթէզարրուր օլատուգլարը հալատէ, հիքիմէթտէն զաեէթ եիքսէք ֆիեաթ իսթէնէճէք օլուրլար իսէ, թայեիզ իտիլմէպէր, վէ Ֆըրգմ մուհարէպէսինատ օլատուղու կիսլի, իհթիմալ տըր քի պու սրբատա տախի պիր սէֆէր իշն սէֆինէնին թէքմիլ պահասընը իսթէսինլէր։ Պու միւշքիլաթընն պիր թանէճիք չարէսի, ասքէրին վէ միւհիմմաթընն նագլի իշին, իհթիեաճ վագը օլմազատան ազ տէմ, սաթընն ալարագ, վէ եախատ քիրա իլէ թութարագ, պիր խայլի սէֆինէ ըէչինատ թէտարիք իթմէքլիք տիր։

«Զիքր իթտիկիմիզ քեաֆիֆէյի միւշքիլաթ, եալընըզ պիր Ֆըրգանընն սէվգ ու իզամընա պէյատ տիր, վէ պու գատար պիր գուվվէթ իսէ, չիմտի Բուսիլի գըթասընատա պուլունան քիլիսէյի ասքէրլէր իշին։ Պիր իքինճի Ֆըրգայի ասքէրիյէ ազ վազըթատան հազըր իսիլճէք, վէ պատէհուտա հարպլեր էքսիլմէճէք իսէ տէ, սայիր խուսուսլարճա նոզսան զուհուրա կէլճէք տիր։ Շիրէհսիզ Ֆազրիգալար, էշեայի լապզմի ազ վազըթատա եէթիշտիրէպիլիրլեր, պունունլա պէրապէր, էշեայի մէզքիւրէնին թէվլիմի, վէ պու էշեանընն, հիր պիր Ֆըրգանընն պուլունատուղու մահէլլէ նազլինէ գատար, եէնէ տայիմի պիր հարէքէթ լապզմ տըր։

«Տէօրթ Ֆըրգայի ասքէրիեէյի միւնթազամ սուրէթտէ թէչքիլ իշին, մըգատարը վաֆիր ասքէր պուլունատա պիլէ, էֆրատը միւրէթթէպտէ ատա նիսպէթ օրմասըզը պիր սանիեէտէ անլաշըլմըշ տիր։ Տէօրթ Ֆըրգայի ասքէրիեէ իշին թազրիպա 92 պին բիատէ, հէյման 16 պին սիւարի, վէ 360 թօր իլէ 15 գէյ միւհիմմաթ լապզմ տըր։ Թիատէ պուլունատիր, ֆագաթ տիկէրէրի ատա թէմամէն պուլունմազլար, վէ մէվէքքէթատէ

տուսու արզուսինէ նայիլ օլաճագ տբբ. շէօյլէ քի օրտույի մէզքիւր զապիթանը, Օսմանլը էրմէնիսթանը բայիթախթընը բիս վէ չամուրլու սօգազլարընա կէզէպլէճէքլէր տիր։ Պու մի. նասէպլէթլէ, էրզրում շէհրին թարիխի հազբրնսէնի մուխթասարէն պեեան իթմէքլիկիմէ միւսաատ պուեուրուն։ Էրզրում շէհրի պիր վագբթ էրմէնիլէրին կարին իսմինտէ պիր շէհրի օլուպ, Բուսլար, շէհրը մէզքիւրու Քարինիթիս թէսմիեէ իթմիշլէր տիր։ Բօմալը ժէնէրալլարտան պիրի, 415 սէնէսինտէ շէհրի մէզքիւրէ իսթիհքամ վիրիպ, կէնճ Թէօտոսա հիւրմէթէն իսմին, Թէօտոսօսքօսիսէ թահվիլ էյլէտի։ Օնընճը ասբրտա, Սէլճուսիսլէր, Արզան իսմինտէ ճիվար քէօյլէրտէն պիրիսինի եաղմա եա վիրարքլէրինտէն, էհալիսի թ... տոսօսքօլիսէ իլթիճա էյլէտի. մուախխարէն, Թիւրքլէր շէհրը մէզքիւրու Արզէն–Բուսլ թէսմիեէ իթտիլէր քի պու կիւն թախրիք իտերէք էրզրում թէսմիեէ էյլէմէքտէյիզ։ Շէհրը մէզքիւր շարգ Օսմանլըլարընը, պիր սուրէթլէ բայիթախթը օլտուգտան սօնրա, 1829տա Բուսլար թարաֆընտան զապթ օլունտու։ Պիր վագբթ էհալիսի չոգ վէ պէյիւք պիր շէհիր իքէն, պու կիւնքի կիւն պիր կէօյկէսի գալմըշ տբը։ Բուսլար, շէհրը մէզքիւրու թախլիեէ էյլէտիքլէրի սբրատա, տէօրթ պինտէն զիեատէ էրմէնի ֆամիլեասընը պիրլիքտէ կէօթիւրմիւլէր։ 1839 սէնէսինտէ էրզրում շէհրին էքսէր գըսմը հարէքէթի արզ տան խարապ օլտու։ 1863 սէնէսինտէ տողրու, Մըսթաֆա Ֆօսֆօր բաշա իլէ Ֆէյզի բաշանը (ժէնէրալ Ֆօլման) Թահթը նէզարէթինտէ օլարագ, շէհրը մէզքիւր իսթիհքամընթը ինչասրընա պէտ վէ միւպաշիրէթ օլունընթա պիտ, ամէլիեթը անճագ 1875տէ խիթամ պուլմուշ տուր։

Շէհիր ուզագտան հէյպէթլիճէ կէօրիւնիւր իսէ տէ, իչէրիսի բիս տիր։ Շէհիրտէ պիր չոգ թաշ եըզընթըլարը օլուպ, պունլարըն իւզէրինտէ խաշ իլէ Բուսլ եաղըլարը վար տբը. թէմաշաեա շայեան անճագ պիր իքի պինասբը օլուպ, պու տա վիրան պիր հալտէ պուլունան գալէա հիսար իլէ, Զիֆթէ մինարէտէքի խասթախանէ տիր. մէզքիւր խասթախանէ էսկի Բուսլարտան գալմա պիր պինա տբը. պիր տէճամի վար տբը քի պունուն տա Սարբազնէրին կիւնիւնտէն գալմա օրտուզու զանն օլունուր, մէզքիւր ճամինին պու կիւնքի կիւն անճագ պիր գարուսու, վէ թուզլատան պիր մինարէսի գալմըշ տբը, տիշարը թարաֆը տա եէշիլ վէ մահ մինէ իշլէնմիշ տիր։ Մէզքիւր ճամինին իսմի Մուրկօֆ սարբաեբ տբը. մէզքիւր Մուրկօֆ, եէզիտէրին էկկտ ըէյիսի օլուպ, պուրա էհալիսինին բիվաեէթինէ կէօրէ, կէօրտիւիւ պիր բիւեա իւզէրինէ իսլամիեէթի դապուլ իթմիշ. վէ թէպտիլի մէզհէպ իլէատի իչին հիտաեէթլէնմիշ օլան վաթանտաշլարը թարաֆընտան մուախխարէն գաթլ ու իտամ օլունմուշ տուր։

Կէլլիմ վագտաեը հազբրէեէ. փետր. 13 ինճի կիւնիւնէ թէատրէ իտէնֆսալը կիւնիւ միրալայ Ապաղ պէյ մուխասէրէ մէմուրու սբֆաթբյա թէքբար կէլիպ, ժէնէրալ Մէլիգօֆ թարաֆընտան, թիֆաթ բաշանը միւթարէքէեէ բիաեէթ իթմէմէսինտէն տօլաեը բրօթէսթօ իթմիշ տիր. բաշայի միշարիէյհ, թահթը գօմանտանսընտա պուլունան Քիւրտլէրի վէ Նիսընտա պուլունան Ռիւրտլէրի զամ ասքէրի թապուրլարբյա, Հէնց թարաֆընտան Բուսլարը տայիմա թազեեգ իթմէքտէ պուլունմուշ տուր։ Իսմայիլ բաշա հազրէթլէրի, Ապաղ պէ. հէ ճէվապէն, Ռիֆաթ բաշանը տօղուտան տօղրու հիւքիմէթի իլէ մուտտան տօղրու հիւքիմէթի իլէ մուխասէրէ իտէմէտիկինտէն, միւթաոէքէեի թանրմամասը թապ եաթը մասլահաթտան իտուկինի պէեան էյլէտիկի իլէ պէրապէր, Բուսլար տախի բէնտի թարաֆլարընտան, Հինց ճիվարընտա վագը Բարմազսըզ գարիեէֆտէ պուլունան պիր գաչ 100 թիւրք ֆնտէ պուլունան պիր գաչ 100 թիւրք սիւարիլէրի իւզէրինէ հիւճում իթմէէլէրի իլէ խեթա իշլէտիքլէրինի սէօյլէմիշ տիր։ Պունունլա պէրապէր, Իսմայիլ բաշա հազրէթլէրի Բուսիանընը օրտու մէրքէզի մարիֆէթի իլէ Ռիֆաթ բաշաեա թէսլիմ իտիլմէք իւզրէ մէրգում մուխասէրէ մէմուրունա պիր մէքթուպ իթա էյլէմիշ տիր։

Եէվմի մէզքիւրտէ, բաշալըգ ռիւթ պէսինէ թէրֆի գըլընան միրաչայ Հիւսէյին Աֆնի պէյ, միւթարէքէ էնասընտա էրզրումա նէ չարթլարլա մէքիւլաթ իտալ օլունանճաղը հագգընտա միւզաքէրէ էյլէմէք իչին Հասան գալէաեա ազիմէթ էյլէտի։ Հասան գալէա իլէ էրզրում պիր թէլէկրաֆ խաթթը իլէ, տօղրուտան տօղրու մուխասէրէ իւզրէ օլուպ, խաթթը մէզքիւր, իքի թարաֆը գօմանտանլարը ըրիզասը իլէ, մէզքիւր իքի շէհիրի եէքտիկէրինէ բապթ էյլէմէքտէ տիր։

Զարշէնպիհ վէ բէնճէնպիհ կիւնլէրի պիր պիրինի միւթեաղբպ պիր թազբմ միւքեալէմէ մէմուրլարը կէթազբմ էրզրումը թէպլիմինի թալէպ էրէք էրզրումը թէպլիմինի թալէպ էյլէմիշլէր իսէ տէ, գօմանտան բաշա Ցէրիսաատէթտէն էվամիրի գաթիեէ ախզ իթմէտիքճէ հիչ պիր գարար վերէմէեէճէյի հագգընտա օլան իֆատաթընը թէքրար իլէ, պունարա նազիքեանէ եօլ վիրտի։ Փետրվարբն 15ինտէ պիր չոգ միւքեալէմէ մէմուրլարը կէլտիլէր։ Օ ագշամ միշարիէյհ սաաթ 11է տօղրու Բալանթօքէն թարիգի իլէ Պապը Սէրասքէրիտէն պիր գրթա չիֆրալը թէլէկրաֆնամէ ախզ իթմիշ. վէ պու թէլէկրաֆնամէտէ, խաղընը 7 ինճի կիւնիւ սիրահ վէ միւհիմմաթ իլէ ասքէրի տիշարը չէգարտգտան սօնրա էրզրումու Բուսլարա թէրք իթմէսի միւնասիբիճ պուլունմուշ տբբ։ Թօրլարա կէլինճէ. միւմքին օլտուզու գատարընը նագլ իտէրէք, տիկէրլէրինին պիր տէֆթէրինի եաբբպ Բուսլինին պիր տէֆթէրինի եաբբպ սիա գօմանտանքնա իմզա իթտիրտիքտէն սօնրա էրզրումա տէրանպար օլունմասը, վէ զախիրէտէն եալընըզ պիր մրգտարը նագլ օլունմասը էմր օլունմուշ տուր։ Իշ պու էվամիրէ նէզարէն, Իսմայիլ բաշա, միւքիեէ մէմուրլարընը էրզրումա թէրք իտէճէք, վէ հարէքէթինտէն էվվէլ խաթթ փասլլ իչին Բուսիալլարը իլէ իթթիֆագ իտէճէք տիր։ Մէզքիւր թէլէկրաֆնամէտէ ասաքիրին գանդի թարաֆնա կիտէճէյի հագգընտա մալիւմաթ վար իսէ։ Միւշիրի միւշարիէյհ տէրհալ Հասան գալէաեա ժէնէրալ Մէլիգօֆա պիր թէլէկրաֆ քէշիտէ իյլեեէրէք, Բուսիալլարը, վէտրվարբն 22ինճի կիւնիւ շէհիրէ կիրէպիլէճէքլէրինի պէեան էյլէտի։

Փետրվարբն օն ալթընճը ճիւմաա իրթէսի կիւնիւ, ալէսսապահ, Իսմայիլ բաշա իսթիհքամարտան թօրլարը էնտիրիլմէսինի, վէ պիր միֆլարընն պէկ ասքէրին էրզինկէանա կիթմէք իւզրէ թէտարիքեա։ Կէօրմէսինի էմր էյլէմիշ տիր։ Էհալիյի Միւսլիմ պու խաղբի տույաբ տույհազ, պու խաղբին սահիհ օլուպ օլմասընընթ թահգիգ էյն, ազբմ ազբմ իսթիհքամարա սէյիրթմիշլէր տիր։ Ցօղուսու պու էհալինին սէյ կիպի կէօղ եաշարընը ատօքմէսի, վէ գօմանտանտարընընքն էնբինէ իթաաթ իթմէմէլէրի խուսուսնա, ասքէրի գանդարմատա չասունտա, ասքէրի գանդարմատա չասունտա պուլունան գալէա հիսարընը, զանէթ տճընճագ պիր լըշմալարը, զանէթ տճընճագ պիր լըշմալարը։ Իսմայիլ բաշա էհալիեէ կէօրիւնէրէք, Ռիֆաթ բաշանը տօղրու հիւքիմէթի իլէ մուտտան տօղրու հիւքիմէթի իլէ մուխասէրէ իտէմէտիկինտէն